

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 pešak & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inserati petkrat vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisji se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo

Ljubljana, Knaflova ul. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:

MARIBOR, Grajski trg 8. — NOVOMESTO, Ljubljanska cesta, tel. št. 26. RAČUN pri poš. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351

NOVI ANGLEŠKI MINISTRI

Danes je bil objavljen ukaz o rekonstrukciji Macdonaldove vlade — Vstopili so štirje ministri

London, 6. junija AA. Kralj je odobrila tale imenovanja in izpremembe v vladi: imenovani so: Thomas za tajnika za dominijone. Na njegovo mesto je bil imenovan za prvega varuha pečata Vernon Hartshorn. Minister za poljedelstvo in ribarstvo je postal Christopher Addison, namesto dosedanjega ministra Noela Buxtona, ki je pred kratkim odstopil. Nadalje so bili imenovani za parlamentarnega tajnika Earl De la Warr, namesto dosedanjega poljedeljskega ministra Addisona, lord Marley za parlamentarnega podtajnika držav-

na vojnega urada namesto Earla de la Warr in Emanuel Shindwell za tajnika za rudnike namesto Benna Turnera, ki je demisioniral. Nadalje je bil imenovan za finančnega tajnika v vojnem uradu Stephen Sanders namesto Shinwella. Tajnik za kolonije je ostal lord Passfield.

Noel Buxton je poslal ministrskemu predsedniku Macdonaldu pismo, v katerem pravi, da je iz zdravstvenih vzrokov prisiljen odstopiti. Benn Turner je pisal ministrskemu predsedniku, da je premožni kmetijski načrt prak-

tično dovršen in da prosi, naj se ga po 11 mesečnem trdem delu odpusti iz službe tajnika za rudnike. Turner se nadalje zahvaljuje ministrskemu predsedniku, da mu je bila dana prilika sodelovati v njegovi vladi in mu izraža obžalovanje, da mora zapustiti svoj urad. Macdonald je Turnerju odgovoril, da sprejme njegovo demisijo in izrazil zahvalo za veliko delo, ki ga je izvršil na svojem mestu. Macdonald zaključuje pismo tako-le: »Upam, da boste z ozirom na velike zasluge, ki jih imate za delavsko gibanje, nadaljevali svoje dosedanje delovanje še dolgo.

Nov konflikt med delavsko vlado in lordsko zbornico

Vlada je zavrnila od lordske zbornice spremljeni premožni zakon in vztraja pri svojem prvotnem zakonskem načrtu

London, 6. junija. Med delavsko vlado in lordsko zbornico je izbruhnil oster spor, ki zna imeti velike posledice. Gre za načrt premožnega zakona, zaradi katerega je bilo toliko parlamentarnih bik in ki je bil že parkrat vrnjen lord. zbornici v odobritev. Zadnjič je lordska zbornica ponovno odklonila premožni zakonski načrt in izglasovala toliko izprememljivih predlogov, da je popolnoma izpremenila njegovo prvotno obliko.

To postopanje lordske zbornice je v veliki meri vznemirilo delavske poslance, ki so zahtevali od vlade, da trdno vztraja na svojem stališču in vrne premožni zakonski načrt popolnoma neizpremenjen lordski zbornici. Vlada je to v resnici tudi storila in predložila lord. zbornici omenjeni zakonski načrt v obliki, kakoršnega je odobrila spodnja zbornica.

S tem je delavska vlada izvala lordsko zbornico na način, ki nima primera v angleški parlamentarni zgodovini. Ta dogodek je za nadaljni razvoj angleških parlamentarnih prihk ogromnega pomena, ker nastajajo principijelna ustavna vprašanja, ki jih bo morala Anglija enkrat za vselej rešiti, ako bo hotela, da se bo parlamentarno življenje hitreje razvijalo. Položaj

je toliko težji ker je sedanja delavska vlada v diametralnem nasprotju z miselnostjo lordske zbornice, s katero je imela tekom svojega vladanja že nešteto konfliktov, ki pa niso bili tako ostri kot sedajni. Angleški politični krogi z veliko napetostjo pričakujejo nadaljnega razvoja te borbe. Sedanji politični položaj angleškega delavskega in velika brezposelnost zahtevata, da se premožni vprašanje čimprej in temeljito reši kar je največje važnosti za rešitev celokupnega problema brezposelnosti, ki trenuta, povzroča največje izgube.

London, 6. jun. AA. Sročil je zmaga vlada s 30 glasovi večine pri kritičnem glasovanju o določbi premožnega zakonskega načrta, ki predvideva uvedbo krajevnih davkov. To določbo je lordska zbornica odklonila. Premožni zakonski načrt je predvideval prvotno uvedbo krajevnih in osrednjih davkov, ki naj bi služili v podporo izvoza premoga. Vlada je doživela v tem vprašanju svoj prvi poraz s tem, da je spodnja zbornica odklonila centralne davke, dočim je lordska zbornica črtala krajevne davke. Čeprav so sročil glasovali liberalci s konservativci proti uvedbi krajevnih davkov, je vlada vkljub temu zmaga s precejšnjo večino, kar se je zahvaliti temu, da opozicija ni bila polnoštevilno prisotna.

Binkoštni ponedeljek ni praznik

Ljubljana, 6. junija. AA. Kraljevska banka uprava v Ljubljani razglasa, da po § 3. odstavek 2. zakona o praznikih binkoštni ponedeljek za državno uslužbenca katoliške veroizpovedi ni priznan kot praznik, zaradi česar se vrši ta dan služba.

Volilna reforma na Madžarskem

Budimpešta, 6. junija. AA. Na današnji seji parlamenta je izjavil predsednik madžarske vlade prof. Bethlen, da namerava vlada uvesti občo in tajno volilno pravico, kar odgovarja narodnim interesom. Zatem je prof. Bethlen navedel, da je sedaj za prtih vsega 14 oseb zaradi kaznivih dejanj, izvršenih tekom revolucije. Ti obsojenci niso bili deležni amnestije, ker so zagrešili navadne zločine. Amnestije je bilo deležno 20.000 oseb. V inozemstvu je sedaj 355 oseb, ki bi se morale zagovarjati pred kazenskim sodišči.

Kürten priznava vse

Düsseldorf, 5. junija. g. Düsseldorfska policija stoji pred težko uzanko. Ker Kürten brez odklepanja priznava vse umore žensk in otrok in vse požige, ki so se dogodili v zadnjem času, je sedaj nastalo vprašanje, ali ne gre za takozvanega faustika samobitja. Oblasti so začele resno dvomiti, ali so v Kürtenu faktično dobili tako dolgo iskanega morilca in to tembolj, ker sta zaradi teh zločinov zaprta še dva druga osumljenca. Düsseldorfska policija se je postavila na stališče, da je najtežje krvave umore v resnici izvršil Kürten, kar je v večini primerov že dokazano. Vsekakor obstoji možnost, da bo Kürten prevzel nase še druge umore in požige, da premoži pri razpravi sodniku, ako bi se v enem ali drugem primeru dokazala njegova nedolžnost.

Zvišanje uvozne carine na koruzo v Italiji

Rim, 6. junija. AA. Listi priobčujejo komentarje o povišanju uvozne carine na koruzo in ugotavljajo, da je ta ukrep napravil v vseh poljedelskih krogih najboljši vtis. Povišanje uvozne carine na koruzo bo omogočilo, da se razvijejo na notranjem tržišču primerne in pravične cene za ta pridelek poljedelcev. Hkratu pa bo ta ukrep tudi omogočil ravnovesje v doseženih cenah. (Efekt je ta, da je cena koruzi že davno poskočila za 2 do 4 lire).

Pred sporazumom med Grčijo in Turčijo

Atene, 6. junija. AA. Po povratku Venizelosa v Atene so se pričela pogajanja za rešitev vprašanja grško-turških odnošajev. Turški minister v Atenah, Enis Beg je bil zadnje dni dvakrat pri Venizelosu. Turško časopisje napoveduje skorajno rešitev spornih vprašanj. Po drugi strani je grški poslanik v Angori Polihrohidis prejel od grške vlade nova navodila. Zato smatrajo poučeni krogi, da je treba to pot računati s skorajšnjo rešitvijo vseh spornih vprašanj.

Italijanski mornariški proračun

Rim, 6. junija. AA. Na večerašnji seji senata je bil v pretresu proračun ministrstva za mornarico. Minister mornarice admiral Chiriani je imel ekspozice v katerem se je dotaknil londonske pomorske razorožitvene konference. Razvil je načrt za gradnjo italijanskega vojnega brodirva v tekočem letu. Nato je bil proračun ministrstva mornarice sprejet in seje senata odgodene do 23. t. m.

Koroški Slovenci za svoje pravice

Občni zbor »Političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem«

Celovec, 6. junija. Včeraj se je vršil občni zbor »Političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem«. Udeležilo se ga je lepo število mož iz vseh delov slovenske Koroške. Razprave so bile zelo živahne in vsestranske, a tudi pri tej priliki se je manifestirala trdna solidarnost in odločnost. Posebno obširna je bila razprava o šolskem vprašanju in kulturnem položaju koroških Slovencev ter so bili tozadevno sprejeti sklepi, ki bodo predloženi vsem merodajnim činiteljem. Na zborovanju je bila sprejeta naslednja resolucija, ki vsebuje vse glavne zahteve koroških Slovencev:

1. Na občnem zboru političnega društva dne 5. junija 1930 v Celovcu zbrani Slovenci kljub zavlačevanju od strani Nemcev prej ko slej vztrajajo na zahtevi kulturne avtonomije in ponavljajo sklepe zadnjih občnih zborov. Ponovno odklanjanje vsako cepitev šolskih otrok na dve šolski oblasti in zahtevajo za vse otroke, ki jih starši prostovoljno vzgajajo v slovenskem jeziku, narodno in domoljubno vzgojo po slovenskem učitelstvu, ki ima ljubezen do slovenskih otrok in slovenske kulture.

2. Odločno odklanjamo kršenje določb o utrakvističnih šolah po šolski oblasti in

vse poizkuse uvedbe pouka krščanskega nauka v nematerinskem jeziku.

3. Ponovno zahtevamo pouk krščanskega nauka na nadaljevalnih šolah v materinskem jeziku.

4. S povdankom, da razumemo slavitev desetletnice glasovanja, obžalujemo, da se obenem vzbujajo spomini na predplebiscitne boje, na način, ki obuja staro sovraštvo. Po predznakih sodeč, se naše ljudstvo upravičeno boji in zahteva zaščite.

5. Odločno protestiramo proti zlorabi žalostnega gospodarskega položaja koroških Slovencev, ki se kaže v naseljevanju nemških državljanov, predvsem protestantov na slovenskem ozemlju in obžalujemo, da domovini zvesti Slovenci ne dvignejo protesta

Poročila mandatorjev koroških Slovencev so obsegala splošne zahteve posameznih evropskih manjšin v skladu z zahtevami koroških Slovencev, posebno pa dvoiličnost avstrijskih Nemcev glede priznanja (Koroška, študentski red na dunajski univerzi), dalje splošni politični in gospodarski položaj slovenske manjšine. Posebno pažljivo so posvetili poročevalci letošnji proslavi predplebiscitnih bojev in šolskim razmeram v slovenskem ozemlju.

Izročitev barcelonskih odlikovanj

Danes so bila v sejni dvorani Zbornice za TOI izročena odlikovanja, podeljena domačim, tvrdkam na svetovni razstavi v Barceloni

Danes popoldne so se v slavnostni dvorani Zbornice za trgovino obrt in industrijo zbrali lastniki in zastopniki tvrdk, ki so razstavile lani na svetovni razstavi v Barceloni v jugoslovenskem paviljonu in so za predmete, ki so vzbujali splošno priznanje, prejeli danes visoka odlikovanja.

Za našo obrt in industrijo nadvse častna odlikovanja je izročil odklovcem predsednik Zbornice TOI g. Ivan Jelačin ml. v navzočnosti zastopnika banke uprave načelnika dr. Rudolfa Marna in članov industrijskega odseka: ki baš zboruje v Zbornici, in so se svečanosti udeležili korporativno s svojim predsednikom g. Dragotinom Hribarjem.

Predsednik Jelačin je čestital odklovcem in povdarjal tudi visok moralen uspeh naše razstave v Barceloni, ki je dovedel tudi do ugodnega zaključka trgovinskih pogajanj s Španijo, da je odpadla surtaxa, po kateri smo dosedaj v Španijo namenjeno blago morali s Sušaka prevržati na Reko in je odšlo šlo po svetu kakor italijansko blago. Poželel je odklovcem, da bi dosegali še nadaljne uspehe v Španiji in v širnem svetu, ker s svojimi izdelki zaslužijo odlično vlogo v konkurenci velikih narodov.

Nato je za izročil zlato medaljo z reliefom španskega kralja in kraljice ter s sliko glavnega poslopja razstave na drugi strani in diplomu za Grand prix tvrdki »Hed« hmeljski eksportni družbi v Žalcu. Osrednjemu zavodu za žensko domačo obrt v Ljubljani za razstavljene čipke in ročna dela in firmi Sever & Komp. trgovini z izdelki pridelki na Gosposvetski cesti v Ljubljani za razstavljena semena zlasti pa fižol in suhe gove. Zlato medaljo so nato prejeli: državno zdravilišče Rogaska Slatina, g. Valentin Noč, čebelar iz Škofje Loke za razstavljene med, tvrdka Remeč & Komp. tovarna upognjenega pohištva in lesna industrija v Duplici pri Kamniku, »Titan«, dd. kranjske tovarne železne ključavnice in kovinske robe v Kamniku in Swaty Franc, tovarna za umetne brusne

kamne, Maribor, Maistrova ulica 5, srebrno medaljo z diplomu pa Tehnična srednja šola v Ljubljani za svoja krasna keramična dela, ki so krasila jugoslovenski paviljon, F. Heinrichar, lesna industrija v Ljubljani za razstavo trdih lesov in parketov, Puh Josip R. trgovina s stavbnim materialom, bakulo in parketi, Ljubljana, Gradaška ulica 22. in končno graščina Klevež na Dolenjskem za svoja izborna dolenjska vina.

Načelnik trgovskega odseka banke uprave g. dr. Maru je čestital odklovcem, češ da so odlikovanja posebno velike vrednosti, ker so oficijelna in tudi zaslužena, ne pa kupljena, kakor se dogaja na večih drugih razstavah. Dobljena so pri tekmi s celim svetom, lastnikom naj pa bodo v ponos in izpodbudo za dovršenejša dela in produkcijo. Posebno je pa poudaril, da so med odklovcami tudi trije državni zavodi, oziroma šole, namreč Osrednji zavod za ženski domači obrt in Srednja tehnična šola v Ljubljani ter državno zdravilišče v Rogški Slatini, ki so s svojimi izdelki dokazali, da jih vodi odlični ravnatelji - strokovnjaki, ki zaslužijo čestitke in javno priznanje. Odklovcam tudi naše najskrebnije čestitke!

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize, Amsterdam 22.765, Berlin 13.495 do 13.525 (13.51), Bruselj 7.9003, Budimpešta 9.8967, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 796.86—799.86 (798.36), London 274.69—275.59 (275.09), Newyork 56.51, Pariz 222—, Praga 187.55—188.85 (187.95), Trst 296.55.

INOZEMSKÉ BORZE.
Curih, Beograd 9.125. — Pariz 20.26. — London 25.10125. — Newyork 516.65. — Bruselj 72.10. — Milan 27.065. — Madrid 62.70. — Berlin 123.27. — Duna 72.885. — Sofija 3.745. — Praga 15.325. — Budimpešta 90.325. — Bukarešta 3.07.

Zasedanje Zveze udruženj Društva narodov

Najbolj kritična doba za Društvo narodov — Potreba večje javnosti v mednarodni politiki

Zeneva, 6. junija. g. Svetovna zveza Udruženj Društva narodov je danes otvorila v Zenevi svoje 14. zasedanje, katerega se udeležuje približno 80 zastopnikov iz 18 evropskih držav. Predsednik zborovanja francoski ministriški svetnik Limburg je izjavil v svojem otvoritvenem govoru, da se ne smejo zamakniti težkoče, na katere je Društvo narodov naletelo v zadnjem letu. V razoroženem vprašanju ni zabeležiti nobenega napredka in tudi v pogajanjih za carinsko premirje ni bil storjen klub težki gospodarski krizi noben korak naprej. Krivdo nosi v prvi vrsti javno mnenje vseh držav, ki ni izvajalo zadostnega pritiska na svoje vlade in s tem tudi ne na Društvo narodov. Najvažnejši dogodek leta je bila spomenica Bri-

anda. Upati je, da bo Briand, ki se je dosedaj izkazal kot prijatelj Društva narodov izvedel potrebne izpremembe, ako bi se pokazalo da bi ta načrt ogrožal obstoj in ugled Društva narodov. Generalni tajnik Društva narodov se je omešil na zelo previdno poudarjanje večje javnosti v mednarodni politiki ki je zasluga Društva narodov. V ostalem je primerjal Društvo narodov z bolnikom ki je potreben odlična in ki ravno v težkem času potrebuje pomoči od strani pobornikov za njegove ideje to je od strani udruženj Društva narodov. Po oficijelni otvoritvi je bilo izvoljenih 5 podpredsednikov ki bodo razpravljali o 25 predloženih predlogih ki se vsi nanašajo na delovanje Društva narodov na vseh poljih.

Bojkotno gibanje v Indiji se vznemirljivo širi

Gandhi mesec dni v zaporu — Pojačena akcija indijskih nacionalistov

London, 6. jun. s. Kakor javljajo listi, je odbor indijskega nacionalnega kongresa v Bombayu sklenil, praznovati današnji dan, ko poteče en mesec od Gandhijeve aretacije s tem, da se bo ustavilo delo in da se priredijo manifestacije. Po vsej Indiji se opažajo vznemirljivi znaki, ker se bojkot proti angleškemu blagu vedno bolj razširja. Bojkot proti angleškemu uradnikom v Surat se je onemogočil s tem da je vlada otvorila posebne trgovine, v katerih morejo uradniki nakupovati živila in drugo blago.

enodnevnih kazni zapustiti zapore, so izjavili sodnikom, da bodo ponovno napadli skladišče soli, ker žele biti ponovno in še huje kaznovani. 115 mladih ljudi pa je bilo zaradi izgredev obsojenih na 3 mesece prisilnega dela.

Angleški podkrati je sprejel odposlanstvo muslimanskih veleposelnikov. V razgovoru je podkrati zajravel odposlanecem, da imajo oblastva dobro voljo in da razmišljajo o sodelovanju strank z angleško upravo.

Parl. junija. Indijski posebni dopisnik »Petit Parisien« javlja iz Madrasa, da se je predsednik indijske trgovske zbornice začel pogajati v imenu indijskih nacionalistov z Sir Frederikom Sykesom. Ako bi se Gandi odločil, da ustavi kampanjo državljanske neposlušnosti, bi se indijska vlada obvezala, da izpusti vse v zadnjem času zaprte politične jetnike. Gandi zahteva od britanske vlade zagotovilo, da dobí Indija neodvisnost ali vsaj »svobodno« neodvisnost.

Predsednik pokrajinskega kongresa v Rivalsindiju Sardul Sing je bil včeraj aretiran. Sardul Sing je kot član komisije, ki je imela nalogo, da preišče vzroke krvavih neredov v Peševaru, zlorabil svojo funkcijo in pozival prebivalstvo, naj se upre proti vladi.

Ko je 25 mladeničev, ki so sodelovali pri napadu na solno skladišče, po prestani

PRAVI
FRANCK:
vedno
odlična kakovost!

Dnevne vesti

— **Trgovinski minister za povzdigo tajnega prometa.** Trgovinski minister g. Juraj Demetrovič je poslal vsem banknim upravam okoliščin, v kateri jih prosil, naj se v svrhu pospeševanja tujkega prometa v naši državi čim bolj zanimajo za sprejem tujcev v poedinih krajih, za čene po hotelih in restavracijah ter sploh za vse, kar je v zvezi s tujkim prometom, da bi z nesolidno postrežbo ne odbijali tujcev. Paziti je treba tudi na soferje, postrežke in vse, ki pridejo v stik s tujci, da ne bo nobenih neprijetnih incidentov. Banske uprave se pooblašajo, da store v svojem delokrugu vse, da bodo tujci pri nas povsod prilazno sprejeti in dobro postreženi.

— **Natečaj za dva asistenta.** Na fiziološkem inštitutu veterinarske fakultete v Zagrebu je razpisano mesto asistenta. Prošnje je treba vložiti do 1. oktobra. V anatomskem zavodu veterinarske fakultete v Zagrebu je tudi razpisano mesto asistenta. Prošnje je treba vložiti do 15. t. m.

— **Razpisana služba kemika.** Glavna direkcija državnega posestva Belje v Kneževu razpisuje natečaj za mesto kemika v tovarni sladkorja v Branjinom vrhu. Prošnje je treba vložiti do 15. t. m.

— **Nalezljive bolezni v dravki banovini.** Od 15. do 21. maja je bilo v dravki banovini 19 primerov tifuznih bolezni, 104 skrlatink, 108 ošpic, 53 davice, 3 nalezljivega vnetja možganov, 38 dušljivega kašlja, 20 šena, 1 krčevite odrevenelosti in 1 odrevenelosti tlinika.

— **Dijaki letovišče v Martinščici pri Sušaku.** Poročali smo že, da se letos ponovno odpravi v Martinščici pri Sušaku letovišče za šolsko mladiino. V juliju bodo sprejemali samo dijake srednjih šol, v avgustu pa dijake srednjih šol in decu iz osnovnih šol. Mesечно bivanje v letovišču stane 900 Din. Vrščinarji so stroški za dva izleta. Rok za prijave je podaljšan do 15. t. m. Prijave je treba poslati Križevskiemu zavodu v Zagrebu, Mirogolska 4.

— **Splošna slovenska korespondenca.** V Prazi izhaja že pet let »Splošna slovenska korespondenca«, toda samo v manjšem obsegu za češki tisk. Letos s 1. junijem je bila ta korespondenca znatno razširjena in preurjena v delu, družbo. »Splošna slovenska korespondenca« ima sedaj svoje dopisnice v Franciji, Poljski in Bolgariji, kamtu pa začne poslati tudi v Jugoslaviji. V naši državi bo izdajala poročila v srbohrvaščini.

— **Naša drama v Karlovcu.** Skupina našega dramskega ansambla bo gostovala tudi v Karlovcu in sicer 8., 9. in 10. t. m. Umetniško in administrativno vodstvo je v rokah višjega režiserja prof. Šesta in ge. Polonice Juvančeve. Repertoar obsega poleg javitrih slovenskih del moderne francoske komedije in drame.

— **Bivši egiptovski kečiv prisel v Split.** V splitski lufci je v sredo zvečer pristala turška jadrnica »Nimet Allah« iz Carigrada, s katero so pripeljal tudi bivši egiptovski kečiv Abas Kerim II. Bivši kralj je s svojim spremstvom odprtoval v Sarajevu, kjer ostane tri dni, potem se pa vrne v Split.

— **Velik tujski promet v Splitu.** V maju je posetilo Split 4672 gostov, od novega leta do konca maja pa 14.711 in sicer 9400 naših državljanov in 5311 inozemcev. V primeru z lanskim letom je tujski promet znatno napredoval.

— **Društvo orožniških upokojencev za Slovenijo v Ljubljani obvešča vse svoje člane in stanovske tovariše,** da se bo vršil redni občni zbor tega društva nepredolno 15. t. m. ob 10. uri dopoldne po prihodu mariborskega vlaka v prostori restavracije Novi svet na Gosposvet-ski cesti. Člani in stanovski tovariši ušudno vabljeni.

— **Planinske kočje otvorene.** SPD naznania: Otvorjene in oskrbovane so v Kamniških planinah vse kočje, razen Češke kočje; dalje so otvorene in oskrbovane: Spodnja kočja in Kadnikovka kočja na Golici, Aljažev dom v Vratih, Erjavčeva kočja na Veršiču, Triglavski dom na Kredarici, kočja pri Triglavskih jezerih, Malnarjeva kočja pod Črno prsbo in Krevkova kočja na Ravitovcu, Staničeva kočja je otvorena, ni pa oskrbovana.

— **Opozorilo izletnikom.** Vozovnice, kupljene za izletniški vlak, ki odhaja na binkoštno nedeljo ob 5.28 zjutraj, veljajo za povratek v nedeljo ali ponedeljek zvečer z izletniškim vlakom.

— **Mladici: Zakon o tisku.** V založbi Jugoslovanske knjižarne je izšla knjižica »Zakon o tisku«, ki jo je uredil sodnik otroškega sodišča v Ljubljani Anton Mladici. Knjižica vsebuje pregledno tekst zakona o tisku z dne 6. avgusta 1926 z vsemi dopolnitvami in spremembami po tiskovni noveli z dne 6. januarja in 11. januarja 1929 in uvodnem zakonu in kazenskim zakonom z dne 16. februarja 1929, kazenskim zakonom z dne 27. januarja 1929, zakon o izvrševanju kazni na prostoti od 16. februarja 1929 in zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi z dne 6. januarja 1929 in je opremljena z nad 100 važnejšimi in zanimivejšimi razodbitimi kassacij in višjih sodišč. Knjižica je z ozidrom na njej vsebino, ki do sedaj še ni bila nikoli objavljena, neodhodno potrebna vsem praktičnim juristom, novinarjem in tiskarjem. Ima 8° — 66 strani. Cena 16 dinarjev.

— **Obsojen ubijalec.** Pred splošnim sodiščem je bila te dni zaključena razprava proti 47letnemu drvarju Jurju Bulogu iz Kokocija in 20letnemu Antonu Joviču iz Dračjana, ki sta se zagovarjala zaradi uboja. Bulog se je na strašen način odkrežal svoje prste sicer Pervan in njemega 4letnega otroka. Skupno z Jovičem je Stano ušil in obojaka zadavil. Da pa prikrije zločin, sta zabila hišo. Bulog je bil obsojen na 16, njegov tovarš pa na 8 let težke ječe.

— **Vreme.** Vremenika napoved pravi, da bo lepo in toplo vreme. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države toki ali malo oblačno, v jugovzhodnih pa deževno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 24,9, v Skopju 24, v Beogradu 28, v Zagrebu 22, v Sarajevu 20, v Ljubljani 19,3, v Mariboru 19 stopinj. Dovi je kazal barometer v Ljubljani 767,8, temperatura je znašala 12,3.

— **Mate usarila.** Pred glavnim kotodvorom je včeraj popoldne prežgadol skočila s tramvaja Ana Volkar, vdova po zvezničniku uradniku državne železnice. Padla je in se precej poškodovala po glavi. Morda se je prepekala v bolnico. — **Janez Benda** in Naklega pri Kranju je včeraj padel z lestve in si zlomil desno roko. — **Dražkinja Marija Omerzel** iz Ljubljane je včeraj pri telovadbi v šoli trsko nesrečno padla, da si je zlomila levo roko. — **Posesnik Jakob Košir** iz Brezja pri Kamniku je padel pod voz in si zlomil levo roko. Tudi te poškodovance so prepeljali v bolnico. — **Mosi na banovinski cesti Bled** — **Binhaj** v Sofoski pri erarčini žagi je v slabem stanju. Zato je do nadaljnjega vozilja po njeni z avtobus in tovornim avtomobilu brezopojno prepovedana. Dopolniti je le vozilja z vozovi in navadnim avtomobili do teže 1200 kg in največ s hitrostjo 5 km na uro. Otvoritev rednega prometa bo pravočasno naznanjena.

PRIDE! Bister Keaton in njegova 24 karatna nevesta

— **Smrtna kosa.** Včeraj je umrl po kratki in težki bolezni sin uzledne ljubljanske posestnice in gostinčarice gosp. Herimari Češnovar. Neizprosna smrt ga je ugrabila v najlepši moški dobi. Pokojni je bil vedno v prvih vrstah pristašev naše predne misli in tudi v Sokolu se je aglino udeleževal. Potrebo bo ženi ob 16. z Doleniske ceste št. 1. Bodi mu lahka zemlja! Težko prizadeti rodbini iskreno sožalje!

— **Obsojen odpravilni.** Pred okrožnim sodiščem v Banjaluki se je danes vršila razprava proti Labudu Mariniču iz Bosanskega Alesandrovca zaradi poverbe 380.000 Din. Marinka so tožili oskodovalni seljaki ter prizadeti denarni zavodi. Obsojen je bil na dva leti ječe, na 6000 Din globe in triletno izgubo častnih pravic.

— **Sestro je osvobodil.** V vasi Martinci pri Sremski Mitrovici so naši te dni nezvestnega bogatega posestnika Njegovana Matića. Prepeljali so ga v bolnico, kjer se bori s smrtjo. Preiskava je pokazala, da ga je napadel s kolom 20letni dinar Sava Grbić iz osvete, ker je Matić zapeljal in pustil na očetu njegovo sestro. Za Grbićem so oblasti izdale tiralko.

— **Dijak umrlj v Dunavu.** V Nozju je v Dunavu včeraj utonil absolvent srednje gospodarske šole v Križevcih Andrija Turina, rodom iz Kraljevice. V Roku je praktičiral in hotel izpopolniti svoje teoretično znanje. Pokojni je bil eden najbožjih učencev.

Iz Ljubljane

— **Novi žurčki na ljubljanskem trgu.** Preleli smo: V tržnem poročilu preteklega srede »Slov. Narod« stoji, da so ljubljanske gospodnje plačevale za 1 kg svežih jurčkov 26 do 28 Din. Ta cena je silno pretirana, naravnost oduševska za prodajalke, blazna za kupovalke. Sveže gobe morajo imeti ceno, ki je vsaj v približno praviem razmerju z gobami v posušenem stanju. V Italiji stanejo prvovrstni jurčki na trgu v Genovi, Turinu in Milanu 2 do 3 lire za kg. Tudi pri nas bi ne smele biti dražje kot največ 10 Din za 1 kg. Ta cena bi bila nekako upravičena za te dni, dokler je rast gob še majhna. Kakor hitro bo pa rast bolj izdatna, mora cena pasti na Din 6—8. Čudno je, da so ljubljanske gospodnje tako malo gospodarske, da se pustijo na tak brezobziren način skrbiti. Tudi naše tržno nadzorstvo bi moralo varovati ljubljanske konzumente in določiti na ljubljanskem trgu pametne cene tudi za sveže gobe.

— **Teden domačih opernih del.** Jurci se pole kot prva predstava Forsterjev »Gorenjski slavček«. V parni škratka nastopi po pletovni odsotnosti g. Zupana. Osnje nastopijo v večini partijah: ga. Riževa, ga. Popovičeva, gočna. Španova, ga. Gosić, Orba, Mohorić, Janko in drugi. Dirigent: prof. Jerad. Nato sledi parnina dr. J. Ivavca, katero je po klavirskem izvlečku instrumental V. Parna, »Možiček, Ples in pantomima in nastudiral baletni mojster g. Golovin, izvajajo: Pierrot — g. Golovin, Kolombina — goč. Moharićeva, Harlekin — goč. Jančarjeva, sobarica — goč. Smeričkova ter baletni ubor, pomnožen s člani opernega zbora. Dirigent g. Neftat. Predstava se vrši pri zelo znižanih cenah, izveč abonmanta. — V nedeljo 8. t. m. se pole kot druga predstava Zajea »Nikola Šubić Zrinski« z g. Primožem in nastovni paradi. Solajmna pole prikljubni pevci g. Kržaj, dalje nastopijo: ga. Thierryjeva, ga. Poličeva, ga. Kovar, Marček Janko, Mohorić. Sodežuje baletni ubor in drugi. V ponedeljek 9. t. m. se bo pole L. Šafranek — Kavčeva dramatična opera »Hiasantina« z gočpo Thierryjevo v nastovni paradi. Nastopajo pole tudi so pot g. Kržaj. Dirigent gosp. ravatelj Polak. Obe predstavi se vršita pri zelo znižanih cenah.

— **»Sestra Marija.«** Film o tragični ljubni mladici operice in patra dominikance, film, ki je svojaš vabljiva v Ljubljani. Nastavilo polniva občinstva, gledalca Ljudski kino v Ljubljanskem dvoru danes in jutri ob 4., pol 8. in 9. zvečer. Pri vseh predstavah nastopa ljudske cone. Operice predstavlja lepa Iris Arisa, petra, osh.

rome slikarja pa tragično preminel Werner Pettochau.

— **Dravčanska družba.** Zlatono cone pri SLAVKU RUSU, Dančiska ceste, poleg Filzova, 3691.

— **Radni letni občni zbor** poveljskega društva Glasbene Matice ljubljanske bo 16. t. m. ob 6. uri zvečer v dvorcu Glasbene Matice v Vegovi ulici z običajnim dnevnim redom.

— **Povški zbor Glasbene Matice.** Danes vaja od 8 do 9. Prihodnja vaja v torek 10. t. m. ob 20. uri.

— **Opozarjamo** za biro na fotografski agenciji STAUT v Kotodvorški ulici 18, ki dela precizno in poceni. 3690

— **Nezgodna zagrebška letala** v Ljubljani. Sinoči je na ljubljanskem areodromu v Šiški pristalo zagrebško pomorsko letalo tipa »Klemm - Daimler«. Avion se je na nekoliko pretrdo spustil, tako da se mu je zvililo eno kolo. Letalec se je hotel zaradi popravila polet odložiti do danes. Letalo so prepeljali v areodrom ljubljanskega Aerokluba, kjer za bodo danes popravili.

— **Obdukcija Berdelakovega trupla.** Kakor smo poročali včeraj, so naši v sredo popoldne v Vojkovi ulici 18 nezvestnega 37letnega svečarskega pomočnika Martina Berdelaka. Bil je ves zabuhel po obrazu in vsi smetki so hezali, da gre za zastrupljenje. Prepeljali so ga z rešilnim avtom v bolnico, kjer je bil zastrupljen podlegel, ne da bi se zavedel. Včeraj popoldne se je vršila v prosekuri ljubljanske bolnice obdukcija njegovega trupla. Obdukcija je baje pokazala, da gre za zastrupljenje s cianidovim vodikom. Plin je nesrečnega mrtveniča baje omamil in zažulil.

MODERNE DAMSKE OBLEKE

Podariti in umetna ovča od Din 180.—
Crepulja in papila » » » 240.—
Barvane odlične kretan » » » 60.—
Bluze za letno » » » 80.—
Kotilne halje, modne » » » 90.—
napred študi v večji izbiri

F. & L. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta 28

Oglejte si blago in cene v naši izložbi!

TVRDKA Z ŽELEZNO
STANKO FLORJANČIČ
LJUBLJANA SV. PETRA CESTA 28
priporočila svojo bogato zalogo vane emittirane in sklanjajate ljubljanske posede.
Točna in solidna postrežba!

Iz Celja

— **»Rigolito«** v Celju. V petek 13. t. m. ob 20. uri nameravajo gostovati člani mariborskega Narodnega gledališča v Celju z melodično in močno priljubljeno opero »Rigolito«. Predstava bo vzbudila življenjskega. V operi nastopijo kar trije gostje in sicer ga. Tina Wesel - Polja iz Graza, bivša primadona zagrebške opere, dalje bivša člana mariborske opere ga. Vida Zamešč - Kovčeva (akt) in g. Franjo Nerak (bariton). Ga. Wesel - Polja je v svoji vlogi gostovala z velikim uspehom na Dunaji, z Nerak pa v Zagrebu. Priporočamo, da je to zadnja operna predstava v točki sezoni v Celju. Vse ljubitelje glasbene in gledališke umetnosti opozarjamo, da morajo biti vstopnice kupljene ozir. obvezno redovno najpozneje do ponedelja 14. t. m. popoldne. Če to ozir javnosti ne bi zadosten, bi vstopnicitev opere sploh morala odpeljati. Seveda pa mora biti o tem ga. Wesel - Polja v Grazu še pravočasno obveščena. Vstopnice se dobe v prodajalni v knjižarni Goričar & Leskovič na Kralju Petra cesti.

— **Licentna dostava poštnih paketov v Celju.** Poštno - telegrafski direktorij v Ljubljani razpisuje dne 18. t. m. ob 11. uri dopoldne v pisarni celjskega mestnega magistrata javno in usmeno licitacijo za zakup dostavljajate poštnih paketov v Celju na 1. milijem.

— **Opozorilo davkoplačevalcem.** O prihodnji vloženi in celotne obline pravni odmeri pridobitne in pavšaliranega davka na poslovni promet po knjigi opravljena prometa za davčno leto 1928., kakor tudi še o norešenih prihodnih pridobitni in dohodnini za prejšnja leta bo razpravjal rekvizitacijski odbor dne 17. t. m. prihodnji ob 8. zjutraj, v prostorih finančnega inspektorata v Mariboru, soba št. 63.

— **Sarva dvorščinskega trkala** na dvoršču celjskega mestnega magistrata je že pričela v detopniški stavbi biti iz tal. Stavbo gradi mestni stavbnik g. Norrad Golobranc. Delavci so se precej zamudni s postavljanjem predložnega postolja, kjer je bilo shranjeno stariše orodje med prve lepe in gasilnim stolom. In stare stavbo so rudi velika množina dobre in uporabne opre. Nova stavba, v kateri bo namočena del močnega uravov, mestna postolja in gasilno društvo, bo pravočasno gotova in točnojano.

Drobiž iz Zasavja

Slaba sadna letina — Za hrošči kače — »Odmevi« v Litiji in drugo

Litija, 5. junija.

Kakor pripovedujejo kmetje iz okolice, ki prihajajo v Litijo po uradnih opravkih letošnja sadna letina ne bo nič kaj prida. Majski dež je drevje precej oklestil in napravil sadjerejem precej škode. Posledno se pritožujejo ljudje okrog Primskovega in Gradišča, kjer letos ne bo menda nič sadja, druga leta pa so bili ti kraji znani po obilnem sadnem pridelku.

Pač pa obeta biti letošnje leto kačje leto. Za hroščevim zdaj še kačje. Rjavi hrošč je napravil precej škode, posebno hudo je obgrizel drevje okrog Hrastnika v smeri proti Kumu. Ob toplih dnevih na leto otroci, ki hodijo po Svibnu ali Svarcovi hosti, vedno na kako kačo. Pred dnevi bi postalo kmalu žrtev strupene kače mlado dekle. Šla je na izprehod v Svarcovo hosto. Ker ji je bilo vroče, je sedla v travo in se je zamaknila v knjigo. Zaverovana v branje ni slišala, da se ji je bližala kača.

K sreči je prišel tedaj v gozd neki moški, ki je kačo še pravočasno opazil in opozoril na njo dekleta.

O kačah vedo povedati precej tudi pastirji in otroci, ki jih celo zaletujejo in pobijajo. Zadržni so ujeti lepo kobranko, ki ni strupena. Mlad kačji lovec jo je spravil v steklenico in prinesel v šolo. Deca je pozorno motrila nestrupeno kačo, na živem primeru pa so ji pokazali v šoli, kako se loti take živali v precep.

Mali Vojko, sin sodnega uradnika g. Kralja iz Litije, je padel tako nesrečno, da si je zlomil ključnico. Ker je še mlad, poškodba ne bo imela posledic.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Profesor ali tipograf?

Povoljna drama, znana v Italiji in tudi v inozemstvu pod imenom »Drama moza iz Collegna« ali »Primer Brunneri-Canella« že zopet razburja italijansko javnost. Mož iz Collegna, katerega identičnost ni sodno ugotovljena, je že od l. 1927 predmet spora med dvema ljubljanskima rodbinama. O tem smo svojaš že poročali. Ena rodbina je prepričana, da je skrivnostni mož, ki je nenadoma izgubil spomin, bivši tipograf Mario Brunneri, pred leti po nedolžnem obsojen zaradi zločinov, druga rodbina pa odločno zatrjuje, da gre za bivšega profesorja pedagogike Juffa Canella, ki je v vojni brez sledu izgubil. Prva sodna instanca ga je proglašila za Brunnerja, kasacijsko sodišče v Turinu je pa to razzodbo razveljavilo. V kratkem pride spor pred apelacijsko sodišče v Firenci.

Soproga profesorja Canella živi že zopet s tem skrivnostnim možem, s katerim ima že dva otroka in zahteva, naj sodišče prizna njegovo identiteto s profesorjem, da bi bila otroka zakonitna. Brat tipografa Brunnerja, ki je tudi brez sledu izgubil, se pa temu odločno upira. Mož iz Collegna zanima javnost tudi zato, ker je začel s podporo bogatih sorodnikov izdajati svoje spomine. Te dni je povabil k sebi novinarje in jim izročil prvi zvezek svojih spominov. Navedel jim je tudi kratko vsebino.

Iz svoje preteklosti se spominjam dokaj nejasno samo one dobe, ko sem bil kot častnik ranjen in ujet pri Bitoli, je dejal novinarjem. Vem pa, da sem se v svoji preteklosti bavil s pedagogiko in spominjam se svoje doktorske disertacije o normalizmu. Vse drugo, kar sem doživel, se je pa izgubilo v megli. Samo od onega časa, ko sem l. 1927 zapustil bolnico, mi je ostalo tupejat nekaj v spominu. Šele ko sem se sestal s svojim bratom, je nastal v meni čustveni preokret. Spal nisem več dni in ves čas sem razmišljal, kdo sem pravzaprav.

Po mnogih ljubljanskih novinarjev je skrivnostni mož ranjen in trezen, govori v beneškem dialektu in napravi vtis pravoga gimnazijskega profesorja. Obe rodbini, ki se prepirata zanj, se pridno pripravljata na odločno obravnavo.

Iz zgodovine čarovništva

Proti koncu srednjega in v začetku novega veka je spadalo čarovništvo med najtežje zločine. Jedro čarovništva je bilo vedno v pomoči nadnaravnih sil, ki naj bi delovale potom pekla in hudica. Stara germanska država je zelo strogo kaznovala čarovništvo in če je bila povzročena škoda, jo je moral krivec poravnati. Pod vplivom cerkve, ki je videla v čarovništvu ostanke poganstva, se je izpreminjal njega značaj. Na Ogrskem so omenjene pravde proti čarovnicam že za časa sv. Stefana okrog l. 1010, sodba nad njimi je bila pa prepuščena cerkvenim oblastem. Pozneje je skušala cerkev pripraviti čarovnice do tega, da bi se s kesanjem poboljšale. Če to ni zaleglo, so vžgali čarovnice na telo tri znamenja v obliki križa. Če pa to ni pomagalo, jo je izročila cerkev prosvetnemu sodišču.

Do Ladislava je spadalo čarovništvo v kompetenco cerkve, za njegovo vladanja je bilo postavljeno na nivo prostitucije, vendar je pa še vedno spadalo pred cerkvena sodišča. Čarovnice je delil madžarski zakonik v dve kategoriji, ene so se imenovale strigae, druge pa malefices. Razlika se je pokazala že v dekretih sv. Stefana, pozneje je izginila, pa se je za kralja Kolomana okrog l. 1114, zjovala pojavila. Po zakonu tega kralja je bilo treba ločiti obe vrsti čarovnic. Strigae so bile prvotno stare ženske, ki so ležale ljudi in prerokovale. Šele v 16. stoletju se je prijel čarovnice izraz malefices.

Longobardski kralj Rothar in Karel Veliki sta pod smrtno kaznijo prepovedala sežiganje čarovnic. Pod vplivom cerkve so postali pozneje procesi proti čarovnicam na Ogrskem redki. Na Ogrskem namreč ni bilo inkvizicije. Vseh procesov proti čarovnicam je bilo na Ogrskem od l. 1565 do 1756 okrog 354. Prva obravnava je bila l. 1565 v Kološvaru, kjer je bilo sploh največ takih procesov. Razmeroma malo jih je bilo v Bratislavi in v Segedinu. V Bratislavi sta znana dva taka procesa iz 17. stoletja in sicer Agati Toott, ki je bila 24. maja 1602 sežgana na gramadi, in proti Elizabeti Nanyansy, katero je doletela nekaj dni kasneje enaka kazen.

PRIDE! ZVOČNI FILM SMEHA! 24 karatna nevesta

Človek nikoli ne ve. Star samec si zgradi vilo in jo krsti »Rajski kotiček«.

— Ali naj napis vklešemo v cementsu ali pa napravimo kar pločevinasto tablico — vpraša stavbnik.

— Napravite pločevinasto tablico, da jo bom mogel sneti. Kaj bo bi se vendalo očeti!

